

Tanıdığım Ahmet Cevzci

Melek Dosay Gökdoğan*

Ahmet Cevzci ile ilk defa 1981 yılında, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Ana Binasının son katında, Felsefe Bölümü koridorunda, ben taze asistan, o da mezun olmasına az kalmış öğrenciyken karşılaşmıştım. Sonraki yıllarda aramızda çok sağlam bir dostluk kurulacak arkadaşım, bana hemşeri olduğumuzu söylüyordu. İkimiz de Bursalıyımız.

O tarihten Ahmet, Ankara Üniversitesi'nden ayrılıp Uludağ Üniversitesi'nde hoca oluncaya kadar duygu ve düşüncelerimizi sık sık paylaştığımız dostluğumuz devam etti. Mekânlarımız uzaklaşınca seyrek görüşür olmakla birlikte, iletişimi-mizi sürdürmeye çalıştık. Dolayısıyla bu yazıda aktaracağım anılarım, Ahmet'in Ankara Üniversitesi'ndeki yıllarıyla ilgili olacaktır.

Sevilenlerin arkasından konuşmak, yazmak, paylaşmak zor ve acı veren bir iş olsa da, aynı zamanda dostların yerine getirmesi gereken bir görev de; yâd etmekten ve dua etmekten başka yapacak bir şey kalmıyor çünkü.

Ahmet, Anadolu'nun bağrından çıkıp gelip, ülkemizin başkentinde köklü bir üniversitede asistan olmayı başarmış olmamızı çok önemserdi. "Bu ülke zengin değil, biz de Anadolu'nun bir köşesinden gelmişiz, bu bize sunulmuş çok önemli bir fırsat, Aydın Sayılı gibi bir hocanın öğrencisi olmak az iş değil, bu ülkeye borcumuzu ödemeli, bulunduğumuz bu yeri hak etmeliyiz, onun için çok çalışıp başarılı

---

* Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Felsefe Bölümü, Bilim Tarihi Anabilim Dalı.

olmalı, güzel ve faydalı işler yapmalıyız” mealinde sözlerle sık sık düşüncelerini dile getirirdi. Tabi Aydın hocadan dolayı benim daha şanslı olduğumu, ama kendisinin de nasiplendiğini ekledi. Tahmin edilebileceği gibi Ahmet konuşmayı çok sever, fırsat buldukça yaptığı ve yapmak istediği şeyleri paylaşırdı. Türkçe felsefe kitaplarının az olmasının, bu konuda araştırma yapmayı ve araştırmacı olmayı güçleştirdiğinin daha o günlerde farkına vardığından, kitap yayınlama işine ilgi duymuş ve bir yayıncıyla (Gündoğan yayınları) görüşmelere başlamıştı. Daha doktora öğrencisiyken (hatırlayabildiğim kadarıyla 87’lerde) İngilizce felsefe kitaplarını çevirmeye başlamış ve Gündoğan Yayınevi bu çalışmalarını yayınlamıştır. Sadece kendi çalışmalarının yayınıyla ilgilenmekle yetinmemiş, Aydın Sayılı’nın *Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir* adlı kitabını sadeleştirerek yayınlamak istemiş ve bu isteğini gerçekleştirmişti (gerçi bu iş onun başını ağrıtmıştı). Maksadı, genç araştırmacılara yardımcı olmak, onların işini kolaylaştırmaktı. Onun yayıncılık işiyle ilgilenmesi bazıları! tarafından “tüccarlık” olarak yorumlanmıştı, ama Ahmet’in bu işlerde asıl kaygısının para olmadığını en iyi bilenlerdenim. Hem zaten ülkemizde yayıncılık yaparak kim zengin olmuş ki?

Aydın Sayılı’ya duyduğu saygı ve hayranlıkla hep hocaya yakın olmaya çalıştı ve bazı işlerinde hocaya yardımcı olurdu. Aydınlikevler’de kardeşleriyle birlikte oturduğu eve Aydın hocayı, ablası Gündüz hanımı ve beni de yemeğe davet ettiği zamanlarda yapılan sohbetlerin tadını hâlâ unutamam.

Ahmet, yüksek lisans ve doktora tezlerini hazırlarken çok sıkıntı çekmişti, danışmanının hemen hiçbir yardımı ve katkısı olmadığından, benim danışman hocam Aydın Sayılı’dan dolayı bana imrendiğini hararetle dile getirirdi. Kaderin bir cilvesi, 15 Ekim 1993 günü Aydın Sayılı hocanın vefatını, derste yken sınıfa gelen Ahmet haber vermişti.

Ahmet’in tercüme ve telif kitaplarındaki akıcı üslubu, konuşmasında da kendini gösterir, bizler onun bu üslubuyla sohbetlerini zevkle dinlerdik. Dikkatli ve çevresini gözlemleyen birisiydi, yeni şeyler öğrenmeye çok açık ve istekliydi. Her şeyden öte, çok sabırlı bir araştırmacıydı, ulaştığı sonuçları iyice kontrol etmeden paylaşmaz, bıkıp usanmadan araştırmasına ve okumalarına devam ederdi. Bu hasletleriyle, daha araştırma görevlisiyken üretken bir bilim insanı olacağını işaretlerini göstermişti. En önemlisi, felsefeyle mecbur olduğu için değil, sevdiği için haşır neşirdi, samimi bir felsefe sevdalısı olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Ahmet’in çok başarılı bir felsefeci ve felsefe yazarı olduğundan bugün kimse şüphesi yok, hatta ülkemizde felsefeyi sevdiren kişi olarak tanınıyor, ancak onun bir de takdir edilesi insanî yönü vardı. Evlat ve eş olarak Ahmet Cevzici, dai-

ma ailesini mutlu etmiş bir kişiydi; arkadaş ve dost Ahmet de öyleydi. İlk tanıdığım günden bu yana kimseyle tartışmasına, kabalığına şahit olmadım. Her zaman güler yüzlü, dost canlısı, yardım sever, düşünceli ve nazikti. Tahammül edilmesi güç durumlarda bile nezaketini kaybetmemiş, kimseye kırıcı ifadeler kullanmamıştı. Çok çalışkan olmasına rağmen hırslı bir akademisyen olmadı hiç, tek rakibi kendisiydi. Hedeflerinin hepsini gerçekleştiremese de, akademik yaşamı boyunca gösterdiği performansın tartışmasız çok iyi olduğunu hepimiz biliyoruz. Hep daha iyi olmak için çabaladı, biz arkadaşlarının başarılarından da mutlu olur, samimi duygularını paylaşırdı.

Ahmet'in vakitsiz ve beklenmedik gidişiyle sona eren çalışmalarının, daha yıllarca genç felsefecilere ve felsefe öğrencilerine ışık tutmaya devam edeceğini biliyorum. Gülen gözlerindeki dostluk ve iyi niyet ışıltılarının, onu tanıyanların yüreklerinde hiç unutulmayacağını da biliyorum.

9 Ocak 1986, Türk Ocağı'nda DTCF'nin kuruluş yıldönümü programından
(Soldan sağa: Ahmet Cevizci, Aytül Kasapoğlu, Melek Dosay Gökdoğan, Ülker Öktem)

14 Ekim 1985, DTCF yemekhanesinde (Sol taraf: Ahmet Cevizci, Melek Dosay Gökdoğan, Zehra Yaşın Dökmen, Sacit Aslantekin; sağ taraf: Hayriye Erbaş, Recep Duran, Ülker Öktem, Hayri Ertem)